

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2023/1601**av den 3 augusti 2023****om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 29,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 15 oktober 2012 antog rådet beslut 2012/642/Gusp ⁽¹⁾.
- (2) Den 24 februari 2022 tillkännagav Ryska federationens president en militär operation i Ukraina, och ryska väpnade styrkor inledde ett anfall mot Ukraina, inbegripet från Belarus territorium. Detta angrepp utgör en flagrant kränkning av Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.
- (3) Den 2 mars 2022 antog rådet beslut (Gusp) 2022/356 ⁽²⁾, genom vilket titeln på beslut 2012/642/Gusp ändrades och ytterligare restriktiva åtgärder infördes som svar på Belarus inblandning i Rysslands angrepp mot Ukraina.
- (4) I sina slutsatser av den 20 och 21 oktober 2022 uppmanade Europeiska rådet de belarusiska myndigheterna att upphöra med att möjliggöra det ryska anfallskriget genom tillståndet för ryska väpnade styrkor att använda belarusiskt territorium och genom tillhandahållandet av stöd till den ryska militären. Europeiska rådet bekräftade att den belarusiska regimen till fullo måste uppfylla sina skyldigheter enligt folkrätten och att unionen står beredd att snabbt gå vidare med ytterligare sanktioner mot Belarus.
- (5) Den 18 januari 2023 gjorde unionen ett uttalande om människorättssituationen i Belarus vid Europarådets ministerkommitté, där unionen uttryckte djup oro över den svåra och allt sämre människorättssituationen i Belarus under Lukasjenkaregimen, och fördömde vidare regimen verksamhet i Minsk som syftar till att stödja det barbariska ryska angreppet mot Ukraina och de förnyade försöken att cyniskt och våldsamt använda migranter för att skapa krissituationer vid unionens gränser.
- (6) I sina slutsatser av den 23 mars 2023 och den 29 och 30 juni 2023 fördömde Europeiska rådet Belarus fortsatta militära stöd till Rysslands anfallskrig och underströk att Belarus måste sluta tillåta ryska väpnade styrkor att använda landets territorium, inbegripet för utplacering av taktiska kärnvapen.
- (7) Med tanke på den allvarliga situationen, och som svar på Belarus fortsatta inblandning i Rysslands angrepp mot Ukraina, är det lämpligt att införa ytterligare restriktiva åtgärder.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2012/642/Gusp av den 15 oktober 2012 om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Belarus och Belarus inblandning i Rysslands aggression mot Ukraina (EUT L 285, 17.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Rådets beslut (Gusp) 2022/356 av den 2 mars 2022 om ändring av beslut 2012/642/Gusp om restriktiva åtgärder med anledning av situationen i Vitryssland (EUT L 67, 2.3.2022, s. 103).

- (8) Det är i synnerhet lämpligt att förbjuda försäljning, leverans, överföring och export av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Varor som omfattas av det förbudet omfattas också av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 ^(*). I detta sammanhang ska beslut 2012/642/Gusp behandlas som *lex specialis* och har därför, i händelse av konflikt, företräde framför förordning (EU) nr 258/2012.
- (9) Det är också lämpligt att exportförbudet ytterligare utvidgas för varor med dubbla användningsområden och för avancerade varor och avancerad teknik, och att det införs ytterligare exportrestriktioner för varor som skulle kunna bidra till militära och tekniska förstärkningar i Belarus eller till utveckling av dess försvars- och säkerhetssektor, särskilt sådana artiklar som har använts av Ryssland i dess anfallskrig mot Ukraina.
- (10) Det är också lämpligt att införa ett exportförbud för varor och teknik som är lämpade för användning inom luftfarten och rymdindustrin, inbegripet flygmotorer och delar till dessa, för både bemannade och obemannade luftfartyg.
- (11) Det krävs ytterligare insatser från unionens sida för att genomföra vissa åtgärder.
- (12) Beslut 2012/642/Gusp bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslut 2012/642/Gusp ska ändras på följande sätt:

1. Följande artikel ska införas:

"Artikel 1a

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1 i detta beslut ska det vara förbjudet att direkt eller indirekt sälja, leverera, överföra eller exportera skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition enligt förteckningen i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 ^(*), och skjutvapen och andra vapen enligt förteckningen i bilaga VI till detta beslut, oavsett om de har sitt ursprung i unionen eller inte, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.
2. Det ska vara förbjudet att
- a) tillhandahålla tekniskt bistånd, förmedlingstjänster eller andra tjänster som rör de varor som avses i punkt 1 och tillhandahållande, tillverkning, underhåll och användning av dessa varor, direkt eller indirekt, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus, eller
- b) tillhandahålla finansiering eller ekonomiskt bistånd som rör de varor som avses i punkt 1 för försäljning, leverans, överföring eller export av dessa varor, eller för tillhandahållandet av därmed sammanhörande tekniskt bistånd, förmedlingstjänster eller andra tjänster, direkt eller indirekt till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition (EUT L 94, 30.3.2012, s. 1)."

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition (EUT L 94, 30.3.2012, s. 1).

2. I artikel 2c ska punkt 1 ersättas med följande:

"1. Direkt eller indirekt försäljning, leverans, överföring eller export av alla varor och all teknik med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 (*) till alla fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus av medlemsstaternas medborgare eller från medlemsstaternas territorier eller med användning av fartyg eller luftfartyg som för deras flagg ska vara förbjudet, oavsett om sådana varor och sådan teknik har sitt ursprung i deras territorier eller inte.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 av den 20 maj 2021 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden (EUT L 206, 11.6.2021, s. 1)."

3. I artikel 2c.3 ska led c ersättas med följande:

"c) temporär export av artiklar avsedda att användas av nyhetsmedier,".

4. I artikel 2c.3 ska led e ersättas med följande:

"e) användning som kommunikationsutrustning för privat bruk, eller".

5. I artikel 2c.3 ska led f utgå.

6. I artikel 2c.3 ska led g ersättas med följande:

"f) personligt bruk av fysiska personer som reser till Belarus eller deras närmaste familjemedlemmar som reser i deras sällskap, och begränsat till personliga tillhörigheter, hushållsföremål, fordon eller utrustning för verksamhetsutövning som ägs av de enskilda personerna och som inte är avsedda för försäljning."

7. I artikel 2c.3 ska andra stycket ersättas med följande:

"Med undantag för första stycket f ska exportören i tulldeklarationen deklarera att artiklarna exporteras enligt det relevanta undantaget i denna punkt och göra en anmälan till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där exportören är bosatt eller är etablerad om den första användningen av det relevanta undantaget inom 30 dagar från den dag då den första exporten ägde rum."

8. I artikel 2c.4 ska led e ersättas med följande:

"e) för civila elektroniska kommunikationsnät som inte är allmänt tillgängliga och som inte tillhör en enhet som är offentligt kontrollerad eller till mer än 50 % offentligägd."

9. I artikel 2c.4 ska led g ersättas med följande:

"g) för unionens, medlemsstaternas och partnerländernas diplomatiska representationer, inklusive delegationer, ambassader och beskickningar, eller".

10. I artikel 2c.4 ska följande led läggas till:

"h) för säkerställande av cybersäkerhet och informationssäkerhet för fysiska och juridiska personer, enheter och organ i Belarus, med undantag för landets regering och företag som direkt eller indirekt kontrolleras av den regeringen."

11. I artikel 2c ska punkt 5 ersättas med följande:

"5. Genom undantag från punkterna 1 och 2 i denna artikel, och utan att det påverkar kraven på tillstånd enligt förordning (EU) 2021/821, får de behöriga myndigheterna tillåta försäljning, leverans, överföring eller export av varor och teknik med dubbla användningsområden eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd för icke-militär användning och till en icke-militär slutanvändare, efter att ha fastställt att dessa varor eller denna teknik eller detta därmed sammanhörande tekniska eller ekonomiska bistånd ingår i fullgörandet av avtal som ingåtts före den 3 mars 2022, eller biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av sådana avtal, förutsatt att tillstånd ansökts om före den 1 maj 2022."

12. I artikel 2c ska punkt 6 ersättas med följande:

"6. Alla tillstånd som krävs enligt denna artikel ska beviljas av de behöriga myndigheterna i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i förordning (EU) 2021/821, som ska gälla i tillämpliga delar. Tillståndet ska vara giltigt i hela unionen."

13. I artikel 2c.7 ska leden i och ii ersättas med följande:

- "i) att slutanvändaren kan vara en militär slutanvändare, en fysisk eller juridisk person, en enhet eller ett organ som förtecknas i bilaga II eller att varorna kan ha en militär slutanvändning, såvida inte den försäljning, leverans, överföring eller export av varor och teknik som avses i punkt 1 i denna artikel eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd tillåts enligt artikel 2da.1 a, eller
- ii) att den försäljning, leverans, överföring eller export av varor och teknik som avses i punkt 1 eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd är avsett för luftfart eller för rymdindustrin, såvida inte sådan försäljning, leverans, överföring eller export eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd tillåts enligt punkt 4 b."

14. I artikel 2d.3 ska led c ersättas med följande:

- "c) temporär export av artiklar avsedda att användas av nyhetsmedier,".

15. I artikel 2d.3 ska led f utgå.

16. I artikel 2d.3 ska led g ersättas med följande:

- "f) personligt bruk av fysiska personer som reser till Belarus eller deras närmaste familjemedlemmar som reser i deras sällskap, och begränsat till personliga tillhörigheter, hushållsföremål, fordon eller utrustning för verksamhetsutövning som ägs av de enskilda personerna och som inte är avsedda för försäljning."

17. I artikel 2d.3 ska andra stycket ersättas med följande:

"Med undantag för första stycket f ska exportören i tulldeklarationen deklarera att artiklarna exporteras enligt det relevanta undantaget i denna punkt och göra en anmälan till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där exportören är bosatt eller är etablerad om den första användningen av det relevanta undantaget inom 30 dagar från den dag då den första exporten ägde rum."

18. I artikel 2d.4 ska led e ersättas med följande:

- "e) för civila elektroniska kommunikationsnät som inte är allmänt tillgängliga och som inte tillhör en enhet som är offentligt kontrollerad eller till mer än 50 % offentligägd,".

19. I artikel 2d.4 ska led g ersättas med följande:

- "g) för unionens, medlemsstaternas och partnerländernas diplomatiska representationer, inklusive delegationer, ambassader och beskickningar, eller".

20. I artikel 2d.4 ska följande led läggas till:

- "h) för säkerställande av cybersäkerhet och informationssäkerhet för fysiska och juridiska personer, enheter och organ i Belarus, med undantag för landets regering och företag som direkt eller indirekt kontrolleras av den regeringen."

21. I artikel 2d ska följande punkt införas:

"4a. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 e och genom undantag från punkterna 1 och 2 får den behöriga myndigheten tillåta försäljning, leverans, överföring eller export av de varor och den teknik som avses i punkt 1 eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd, för icke-militär användning och till en icke-militär slutanvändare, efter att ha fastställt att sådana varor eller sådan teknik eller därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd är avsedda för avveckling senast den 6 februari 2024 av avtal och verksamheter som pågår den 5 augusti 2023 och som är nödvändiga för tillhandahållande av civila telekommunikationstjänster till den belarusiska civilbefolkningen."

22. I artikel 2d ska följande punkt införas:

"5a. Genom undantag från punkterna 1 och 2 får medlemsstatens behöriga myndigheter tillåta försäljning, leverans, överföring eller export av varor som omfattas av KN-numren 8536 69, 8536 90, 8541 30 och 8541 60 till och med den 6 februari 2024, eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd, i den mån detta är nödvändigt för bearbetning av dessa varor i Belarus av ett samriskföretag i vilket ett företag som är etablerat i unionen har ett majoritetsägarande den 5 augusti 2023, för efterföljande import till unionen och efterföljande produktion i unionen av varor avsedda för användning inom hälso- och sjukvårdssektorn eller läkemedelssektorn eller inom forskning och utveckling."

23. I artikel 2d ska punkt 6 ersättas med följande:

”6. Alla tillstånd som krävs enligt denna artikel ska beviljas av de behöriga myndigheterna i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i förordning (EU) 2021/821, som ska gälla i tillämpliga delar. Tillståndet ska vara giltigt i hela unionen.”

24. I artikel 2d.7 ska leden i och ii ersättas med följande:

- ”i) att slutanvändaren kan vara en militär slutanvändare, en fysisk eller juridisk person, en enhet eller ett organ som förtecknas i bilaga II eller att varorna kan ha en militär slutanvändning, såvida inte den försäljning, leverans, överföring eller export av varor och teknik som avses i punkt 1 i denna artikel eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd tillåts enligt artikel 2da.1 a, eller
- ii) att den försäljning, leverans, överföring eller export av varor och teknik som avses i punkt 1 eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd är avsett för luftfart eller för rymdindustrin, såvida inte sådan försäljning, leverans, överföring eller export eller tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt eller ekonomiskt bistånd tillåts enligt punkt 4 b.”

25. Följande artikel ska införas:

”Artikel 2sa

1. Det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt sälja, leverera, överföra eller exportera varor och teknik som är lämpade för användning inom luftfart eller rymdindustrin, oavsett om de har sitt ursprung i unionen eller inte, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.

2. Det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt tillhandahålla försäkring och återförsäkring som rör varor och teknik som avses i punkt 1 till personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.

3. Det ska vara förbjudet att tillhandahålla en eller flera av följande verksamheter: översyn, reparation, inspektion, utbyte, ändring eller åtgärdande av fel av ett luftfartyg eller en komponent, med undantag för inspektion före flygning, med avseende på de varor och den teknik som avses i punkt 1, direkt eller indirekt, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.

4. Det ska vara förbjudet att

- a) direkt eller indirekt tillhandahålla tekniskt bistånd, förmedlingstjänster eller andra tjänster som rör de varor och den teknik som avses i punkt 1 och tillhandahållande, tillverkning, underhåll och användning av sådana varor och sådan teknik, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus, eller
- b) direkt eller indirekt tillhandahålla finansiering eller ekonomiskt bistånd som rör de varor och den teknik som avses i punkt 1 för all försäljning, leverans, överföring eller export av sådana varor och sådan teknik, eller för tillhandahållandet av därmed sammanhörande tekniskt bistånd, förmedlingstjänster eller andra tjänster, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus.

5. Förbuden i punkterna 1 och 4 ska inte tillämpas på fullgörandet till och med den 4 september 2023 av avtal som ingåtts före den 5 augusti 2023, eller av biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av sådana avtal.

6. Genom undantag från punkterna 1 och 4 får de nationella behöriga myndigheterna, på villkor de anser vara lämpliga, tillåta fullgörande av finansiella leasingavtal för luftfartyg som ingåtts före den 5 augusti 2023 efter att ha fastställt att

- a) det är absolut nödvändigt för att säkerställa återbetalningar enligt leasingavtalet till en juridisk person, en enhet eller ett organ som har inrättats eller bildats i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat och som inte omfattas av någon av de restriktiva åtgärder som föreskrivs i detta beslut, och
- b) inga ekonomiska resurser kommer att ställas till den belarusiska motpartens förfogande, med undantag för överföringen av äganderätten av luftfartyget efter full återbetalning enligt det finansiella leasingavtalet.

7. Genom undantag från punkterna 1 och 4 får de behöriga myndigheterna, på villkor som de finner lämpliga, tillåta försäljning, leverans, överföring eller export av varor som omfattas av KN-numren 8517 71 00, 8517 79 00 och 9026 00 00, eller därmed sammanhörande tekniskt bistånd, förmedlingstjänster, finansiering eller ekonomiskt bistånd, efter att ha fastställt att det är nödvändigt för medicinska eller farmaceutiska ändamål, eller för humanitära ändamål, såsom leverans eller underlättande av leverans av bistånd, inbegripet medicinska förnödenheter, livsmedel eller transport av humanitär personal och därmed sammanhörande bistånd eller för evakueringar.

Vid beslut om ansökningar om tillstånd för medicinska, farmaceutiska eller humanitära ändamål i enlighet med denna punkt får de nationella behöriga myndigheterna inte bevilja tillstånd för export till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Belarus eller för användning i Belarus, om de har rimliga skäl att anta att varorna kan ha en militär slutanvändning.

8. Den berörda medlemsstaten ska underrätta de övriga medlemsstaterna och kommissionen om tillstånd som beviljas enligt denna artikel inom två veckor från beviljandet.

9. Förbudet i punkt 1 ska inte påverka tillämpningen av artiklarna 2c.4 b och 2d.4 b.

10. Förbudet i punkt 4 a ska inte tillämpas på informationsutbyte som syftar till att inom ramen för Internationella civila luftfartsorganisationen fastställa tekniska standarder för varor och teknik som avses i punkt 1.

11. Unionen ska vidta de åtgärder som krävs för att fastställa vilka relevanta produkter som ska omfattas av denna artikel.”

26. Texten i bilagan till detta beslut ska läggas till som bilaga VI till beslut 2012/642/Gusp.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 3 augusti 2023.

På rådets vägnar
P. NAVARRO RÍOS
Ordförande

BILAGA

"BILAGA VI

Förteckning över skjutvapen och andra vapen som avses i artikel 1a

KN-nummer	Beskrivning
9303	Andra skjutvapen och liknande artiklar som verkar genom förbränning av en explosiv laddning
ex 9304	Andra vapen (t.ex. fjäder-, luft- eller gasdrivna gevär och pistoler), med undantag av vapen enligt nr 9307".